

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

«Затверджую»

Заступник директора
з навчальної роботи

 Т.М. Конкіна

«16» 01 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Планування та організація діяльності
підприємства»**

Галузь знань : 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

2024- 2025 навчальний рік

Освітня програма: Освітньо-професійна програма «Економіка» підготовки фахового молодшого бакалавра

галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність: 051 Економіка

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Мова навчання: українська

Розробник програми:

Пшенична Юлія Сергіївна, викладач економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої категорії

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економічно-комерційних дисциплін

Протокол № 7 від “16” січня 2025 року

Голова циклової комісії
економічно-комерційних дисциплін

(підпис)

(Вікторія ПОНОМАРЕНКО)

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, назва спеціальності, освітньо-професійний ступінь	Статус дисципліни
Кількість кредитів – 6	<u>Галузь знань</u> 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язковий компонент, що формує спеціальні компетентності
Модулів – 5	<u>Спеціальність:</u> 051 Економіка	
Загальна кількість годин - 180		<u>Рік підготовки:</u> 3-й на базі БЗСО; 2-й на базі ПЗСО
<u>Тижневих годин для денної форми навчання:</u> аудиторних: 1 семестр – 10 самостійна робота: 1 семестр - 4		<u>Семестр</u> 2-й
		<u>Лекції</u> 60 год.
	<u>Освітньо-професійний ступінь:</u> фаховий молодший бакалавр	<u>Практичні, семінарські</u> 38 год. 12 год.
		<u>Самостійна робота</u> 70 год.
		<u>Засоби оцінювання</u> <i>екзамен</i>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – **110 : 70**

2. Мета навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: є оволодіння ґрунтовними знаннями механізму планування, що дозволить майбутнім фахівцям найкраще планувати та моделювати майбутнє агроформувань різних форм господарювання та власності, знайти оптимальні співвідношення ефективного виробництва, зберігання та реалізації продукції, раціонально використати виробничий потенціал, забезпечити високу економічну ефективність виробництва та фінансового стану підприємства.

Завдання навчальної дисципліни: є опанування принципами і методами планування, децентралізація планування зверху до низу та підвищення ролі внутрішньогосподарських планів, їх оптимізація і збалансованість на рівні підприємства та його підрозділів.

Предметом навчальної дисципліни є: процес планування та контролювання діяльності підприємства в умовах функціонування в ринковій системі. Обґрунтування ефективних форм прийняття раціональних економічних рішень на основі розуміння закономірностей сучасних економічних систем і процесів.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Планування та організація діяльності підприємства» є: досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання та компетентностей, ґрунтовна підготовка з дисциплін: «Статистика», «Управління витратами», «Фінанси підприємства», «Інформаційні системи і технології на підприємстві», «Економіка і нормування праці».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні:**

Знати:

- організаційно-економічні основи аграрних формувань і їх об'єднань;
- зміст та завдання планування, його роль у підвищенні ефективності виробництва;
- порядок розробки перспективних і поточних планів підприємства;
- шляхи раціонального використання матеріально-технічної бази;
- форми організації праці та особливості і системи оплати праці;
- систему внутрігосподарського планування, його раціональні форми, принципи та методи;
- методикау визначення потреби в засобах та знаряддях праці, організацію їх раціонального використання;
- систему внутрігосподарського планування процесу виробництва та збуту продукції в умовах конкуренції;
- способи ефективного упровадження прогресивних технологій виробництва з метою підвищення рівня рентабельності підприємства;

- основні напрями удосконалення планово-економічної роботи на підприємстві, адекватні прийнятим новим законам України, іншим урядовим нормативним актам, що регулюють економічні відносини.

Уміти:

- обирати господарську стратегію на внутрігалузовому рівні;
- проводити розрахунки планових показників, необхідних для виконання самостійної роботи в планово-економічних службах підприємств;
- складати поточні та річні плани господарської діяльності з урахуванням ризиків та дій конкурентів;
- планувати дослідження та визначати стратегію розвитку виробництва шляхом аналізу ринкових можливостей підприємства;
- застосовувати сучасні методи розрахунків планових показників та створювати ефективні структури планування;
- складати бізнес-план розвитку підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Планування та організація діяльності підприємства» пов'язана із дисциплінами: «Статистика», «Управління витратами», «Фінанси підприємства», «Інформаційні системи і технології на підприємстві», «Економіка і нормування праці».

Знання, здобуті при вивченні дисципліни «Планування та організація діяльності підприємства» застосовуються у процесі проходження здобувачами освіти навчальної практики з Планування та організації діяльності підприємства, виробничої практики, а також при атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Перелік і сутність сформованих компетентностей та результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результатів навчання
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічної науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність оцінювати ризики та приймати раціональні управлінські рішення щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.</p>
Спеціальні компетентності (СК)	<p>СК 2. Здатність обирати й застосовувати положення нормативно-правових актів для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 5. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.</p> <p>СК 6. Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.</p> <p>СК 10. Здатність виявляти проблеми і</p>

	<p>пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру - компетентності, визначенні закладом фахової передвищої освіти.</p> <p>СК 11. Здатність впроваджувати економічнообґрунтованих норм праці на основі аналізу трудових процесів.</p>
<p>Результати навчання (РН)</p>	<p>РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.</p> <p>РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціальноекономічних систем різного рівня.</p> <p>РН 8. Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.</p> <p>РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення.</p> <p>РН 11. Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.</p> <p>РН 12. Розв'язувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу).</p>

3. Критерії оцінювання рівня знань здобувачів освіти

Оцінка за 4 – бальною шкалою	<u>Критерії оцінювання рівня знань здобувачів освіти</u>
5 (відмінно)	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, вміє розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, зокрема планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення його ефективності.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Володіє економічною термінологією, вміє оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня та застосовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА

Організаційно-економічні основи ринкових форм господарювання. Господарський кодекс України. Установчі документи, їх зміст, затвердження і використання.

Суть і суспільне значення виробництва. Виробництво і виробнича діяльність. Сутність організації виробництва. Взаємозв'язок технології та організації виробництва. Предмет, методи і зміст курсу. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва. Поняття про виробничу систему.

Поняття класифікації та економічна суть системи ведення господарства.

Структура виробничої системи. Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва. Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв. Проблеми розвитку с-г виробництва.

Установчі збори. Укладання установчих договорів на створення і діяльність підприємства. Зміст, складання і затвердження статуту підприємства.

Державна реєстрація підприємств. Аграрно-промислова інтеграція.

2. ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС І ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТИПИ ВИРОБНИЦТВА

Поняття та характеристика виробничих процесів. Структура та принципи організації виробничих процесів.

Класифікація виробничих процесів (за призначенням, перебігом у часі). Характеристика виробничих процесів за рівнем автоматизації.

Організаційні типи виробництва. Велике, середнє, дрібне виробництво. Обґрунтування раціональних типів виробництва сільськогосподарських підприємств.

Суспільні форми організації виробництва. Основні види концепції виробництва, її рівні. Види спеціалізації підприємства. Комбінування виробництва.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ ТА ЙОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ У ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ

Форми організації виробничих процесів. Основи раціональної організації виробничих процесів в аграрних формуваннях.

Поняття і показники розмірів аграрних підприємств та їх підрозділів. Обґрунтування раціонального поєднання галузей виробництва.

Економічний зміст спеціалізації виробництва в умовах ринкових відносин.

Види спеціалізації підприємства. Показники рівня спеціалізації та фактори, що її визначають. Комбінування виробництва.

Основні види концентрації виробництва, її рівні.

4. МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОКОВОГО ТА АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРОБНИЦТВА

Характеристика і види методів організації виробництва (потоківий, не потоківий, автоматизований).

Організація галузей рослинництва, тваринництва, підсобних підприємств і промислів. Загальні питання організації галузей рослинництва. Завдання та шляхи розвитку галузей рослинництва. Структура посівних площ. Система сівозмін.

Організаційно-економічна оцінка структури посівних площ. Організація основних виробничих процесів у рослинництві.

Організація підготовки і внесення добрив. Організація основного і передпосівного обробітку ґрунту. Організація виробничих процесів під час вирощування зернових колосових, круп'яних, зернобобових, цукрових буряків, картоплі, овочів, фруктів. Організація виробничих процесів під час вирощування кормо виробництва.

Основи організації галузей тваринництва. Організація скотарства. Відтворення стада та поліпшення його племінних якостей. Показники та види відтворення стада.

Семінарське заняття

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ І РОБОЧИХ МІСЦЬ

Загальна характеристика трудових процесів. Основи проектування трудового процесу. Сучасні концепції проектування праці.

Організація праці та її форми. Сутність, цілі та завдання організації праці. Напрями організації праці. Поділ і кооперація праці. Колективна форма праці.

Організація і обслуговування робочих місць. Сутність і види робочих місць. Вимоги до організації робочих місць. Оснащення робочого місця. Технологічне планування робочого місця.

Сутність нормування праці. Зміст і завдання нормування праці. Об'єкт і предмет нормування. Система норм праці. Визначення норм праці.

Практичні заняття

Розрахунок норм праці на різних роботах в рослинництві та тваринництві. Обчислення планових норм виробітку та норм обслуговування. Визначення чисельності працівників на різних роботах.

Розрахунок затрат робочого часу трудових колективів.

Семінарське заняття

МОДУЛЬ 2

6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Конкурентоспроможність підприємства як комплексне поняття. Планування системи показників оцінки конкурентоспроможності. Напрями та рівні конкурентоспроможності підприємства.

Оцінка забезпечення рівня конкурентних переваг. Обґрунтування ринкової стратегії підприємства, забезпечення його конкурентоспроможності.

Аналіз результатів діяльності підприємства під час розробки конкурентних стратегій.

Якість продукції як основна складова форми конкурентоспроможності. Показники та методи визначення рівня якості продукції (робіт, послуг).

Логістика в управлінні якістю аграрної продукції.

7. КОМПЛЕКСНА ПІДГОТОВКА ВИРОБНИЦТВА НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Система створення та освоєння нової продукції. Організація науково-технічних досліджень і конструкторської підготовки виробництва. Проектно-конструкторська підготовка виробництва.

Технологічна і екологічна підготовка виробництва. Організаційна підготовка виробництва й освоєння нового продукту. Планування інноваційних технологій. Планування освоєння досягнень науково-технічного прогресу.

Види і зони ризику на етапах виробництва нового продукту. Методи оцінки ризиків та шляхи їх зниження в системі зміни чи удосконалення виробництва.

8. СУТНІСТЬ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Суть і необхідність планування. Планування як функція управління підприємством. Планування як наука. Предмет, об'єкти і методи дослідження.. Принципи планування та методи планування. Інформаційні ресурси та нормативна база планування діяльності підприємства.

Система планування та види планів підприємств.

Організація планової роботи на підприємстві. Особливості планування за різних форм господарювання.

Етика планування, особисті якості плановика.

Особливості стратегічного планування. Процес стратегічного планування. Система стратегічних і перспективних планів підприємства.

Сутність бізнес-плану. Актуальність бізнес-планування на сучасному етапі. Завдання складання бізнес-планів. Функції бізнес-плану. Технологія розробки бізнес-плану.

Характеристика розділів бізнес-плану. Резюме. Галузь підприємства та його продукція. Дослідження ринку і маркетинг-план. План виробництва. Організаційний план. Фінансовий план. Інвестиційний план. Ризики та управління ними. Додатки бізнес-плану.

Етапи та організація розробки бізнес-планування. Конфіденційність бізнес-планування.

Практичні заняття

Складання перших розділів бізнес-плану. Титульний лист. Характеристика підприємства та опис продукції. Визначення виробничого напрямку підприємства.

Дослідження ринку та план маркетингу. Розрахунок прогнозованої ціни на продукцію. Оцінка переваг та недоліків конкурентів.

Семінарське заняття

9. ОПЕРАТИВНО-КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА

Суть завдання та особливості оперативного-календарного планування. Система та основні види оперативного-календарного планування.

Міжцехове та внутріцехове планування. Подетальна, позамовна, покомплектна система оперативних планів. Календарно-планові розрахунки.

Ритмічність виробництва. Показники ритмічності виробництва. Одиничне, серійне, масове виробництво.

МОДУЛЬ 3

10. ВИРОБНИЧА ПРОГРАМА ПІДПРИЄМСТВА. ОБГРУНТУВАННЯ ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЮ ПОТУЖНІСТЮ

Виробнича потужність підприємства. Встановлена, робоча, експлуатаційна потужність. Планування та розрахунок показників виробничої потужності. Обґрунтування плану виробництва продукції виробничою потужністю.

Обґрунтування виробничої програми. Склад виробничої програми підприємства. Значення виробничої програми в тваринництві. Методика складання технологічних карт у тваринництві. Структура стада. Планування обороту стада. Вплив природних і організаційно-господарських фактів на оборот стада. Відтворення стада. План парувань і надходження приплоду.

Планування продуктивності тварин. Методи планування обсягів виходу продукції. Планування розподілу тваринницької продукції.

Організація кормової бази. Система кормо виробництва та її види. Кормовий баланс. Планування потреби в кормах. Організація зеленого конвеєра.

Значення виробничої програми з рослинництва. Методика складання технологічних карт у рослинництві. Розробка балансу земельних угідь. Трансформація земельних угідь. Планування посівних площ сільськогосподарських культур. Планування урожайності. Приріст урожайності. Обґрунтування планової потреби в продукції рослинництва. Нормативний вихід продукції рослинництва. Планування валового збору сільськогосподарських культур. Планування насінництва. План нагромадження і внесення добрив. Планування захисту рослин.

Практичні заняття

Планування урожайності сільськогосподарських культур. Розрахунок посівних площ. Визначення потреби в сільськогосподарській продукції.

Розрахунок норм внесення добрив і засобів захисту рослин. Визначення потреби та вартості насіння.

Розрахунок плану парування худоби і надходження приплоду. Складання щомісячного і річного обороту стада худоби і птиці. Розрахунок виходу продукції тваринництва.

Планування потреби в кормах на господарський рік. Складання кормового балансу. Розрахунок площі культурного пасовища в різних галузях тваринництва.

Семінарське заняття

11. ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Суть, основні принципи системи матеріально-технічного забезпечення підприємства. Матеріально-технічна база виробництва. Особливості та принципи організації матеріально-технічної бази.

Основні завдання виробничого обслуговування сільськогосподарських підприємств.

Обґрунтування потреби в засобах виробництва. Класифікація засобів виробництва. Засоби та предмети праці. Показники ефективності використання та забезпеченості основними фондами. Оборотні фонди. Фонди обігу, їх класифікація.

Планування потреби в сировині і матеріалах. Обґрунтування потреби в різних видах техніки. Види вантажів за різними ознаками. Класифікація вантажоперевезень. Планування використання машино-тракторного парку. Організація використання вантажного автотранспорту. Планування обсягу вантажоперевезень. Собівартість одиниці роботи обслуговуючих виробництв.

Організація ремонтної бази, технічних оглядів. Система зберігання сільськогосподарської техніки. Організація нафтового господарства. Планування потреби в паливо-мастільних матеріалах та розрахунок їх вартості.

Планування потреби та використання електроенергії. Витрати на утримання газового господарства та водопостачання.

Практичні заняття

Планування обсягу механізованих робіт та вантажоперевезень. Розрахунок витрат на експлуатацію технічного забезпечення виробництва.

Планування потреби та вартості паливо-мастільних продуктів. Розрахунок вартості ремонтів та технічного обслуговування.

МОДУЛЬ 4

12. ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ Й ОПЛАТИ ПРАЦІ

Мета складання плану праці. Персонал підприємства. Кадрова політика підприємства. Показники складу трудових ресурсів. Баланс трудових ресурсів.

Продуктивність праці. Методи планування продуктивності праці. Шляхи підвищення продуктивності праці. Трудомісткість та її види.

Тарифна система оплати праці, її складові. Планування фонду оплати праці.

Положення про оплату праці. Організація оплати праці. Форми, види, системи оплати праці. Суть мінімальної заробітної плати.

Преміювання працівників. Оплата праці різних категорій працівників. Акордні розцінки у рослинництві і тваринництві. Методика визначення акордних розцінок.

Нарахування оплати праці керівників і спеціалістів. Нарахування оплати праці від валового доходу.

План соціального розвитку колективу. План підготовки кадрів і підвищення їхньої кваліфікації. Планування поліпшення умов праці та охорони здоров'я працівників. Раціональний режим праці та відпочинку.

Практичні заняття

Визначення планової чисельності працівників із різними формами організації праці. Розрахунок акордних розцінок та визначення фонду оплати праці в рослинництві і тваринництві.

Нарахування оплати праці керівникам і спеціалістам.

Семінарське заняття

13. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ

Мета розробки плану витрат. Обґрунтування визначення величини витрат. Витратний та проти витратний механізм господарювання. Завдання проти витратного механізму. Контроль витрат. Форми та види контролю витрат. Внутрігосподарський управлінський контроль витрат. Законодавча база обліку та планування витрат.

Методи планування витрат. Нормативне планування. Норми і нормативи у плануванні витрат. Класифікація витрат для потреб планування.

Собівартість продукції. Групування витрат за статтями та елементами. Види собівартості продукції (робіт, послуг). Форми собівартості. Структура собівартості. Шляхи зниження собівартості.

Об'єкти планування та обліку витрат. Послідовність розрахунку собівартості продукції. Визначення планової собівартості продукції рослинництва. Розрахунок витрат і собівартості продукції тваринництва. Складання зведеного кошторису витрат та планової калькуляції.

Практичні заняття

Розрахунок витрат на виробництво продукції за різними методами. Визначення планової собівартості одиниці продукції рослинництва. Визначення планової собівартості одиниці продукції тваринництва.

МОДУЛЬ 5

14. ПЛАНУВАННЯ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ

Реалізація продукції. Канали реалізації продукції. План збуту продукції. Етапи розробки плану збуту продукції. Показники реалізації продукції.

Вимоги до якості продукції. Політика стимулювання реалізації продукції.

Планування реклами. Види реклами. Вимоги до сучасної реклами. Склад витрат на рекламну діяльність.

Закон України "Про ціни і ціноутворення". Цінова політика підприємства. Види та система цін на продукцію. Планування цін на продукцію. Складові елементи ціни. Визначення ціни реалізації 1 ц продукції (робіт, послуг).

Практичні заняття

Складання плану реалізації продукції. Визначення каналів збуту. Планування показників збутової діяльності підприємства. Планування витрат на рекламну діяльність. Визначення грошових надходжень від реалізації продукції по каналах та видах продукції.

15. ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСІВ

Зміст фінансування підприємства. Поняття фінансової діяльності. Внутрішнє та зовнішнє фінансування. Етапи фінансового планування. Кредитування підприємств. Види фінансових планів за тривалістю. Принципи фінансового планування. Завдання фінансового плану. Оперативне фінансове планування.

Планування реалізації продукції (робіт, послуг). Циклограма реалізації продукції. Джерела грошових надходжень підприємства. Виручка від збуту продукції (робіт, послуг).

Прибуток підприємства. Види прибутку. Методи розрахунку прибутку. Балансовий прибуток. Розрахунок валового і чистого доходу.

Поняття рентабельності. Види рентабельності. Рівень рентабельності. Розрахунок норми прибутку. Шляхи підвищення рентабельності.

Визначення точки беззбитковості виробництва. Побудова графіка беззбитковості.

Економічна суть інвестицій. Значення інвестиційної діяльності. Правове регулювання інвестиційної діяльності. Джерела формування інвестиційних

ресурсів. Класифікація інвестицій. Показники економічної ефективності інвестиційних ресурсів.

Шляхи удосконалення фінансового планування в умовах реформування фінансового механізму.

Практичні заняття

Планування фінансових результатів від реалізації продукції. Визначення рівня рентабельності продукції (робіт, послуг). Розрахунок точки безбитковості у натуральному та грошовому виразі. Розрахунок показників ефективності та доцільності впровадження інвестиційних проектів.

Семінарське заняття

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)			
		Разом	у тому числі		
			лекції	практичні, семінарські заняття	самостійне опрацюв.
	<u>Модуль 1.</u>				
1.	Організаційні основи виробництва	4	2	-	2
2.	Виробничий процес і організаційні типи виробництва	2	2	-	-
3.	Організація виробничого процесу та його обслуговування у часі та просторі	4	2	-	2
4.	Методи організації виробництва. Організація потокового та автоматизованого виробництва	6	2	- /2	2
5.	Організація трудових процесів і робочих місць	14	4	4/2	4
	Разом за модулем 1.	30	12	4/4	10
	<u>Модуль 2.</u>				
6.	Організаційно-виробниче забезпечення конкурентоспроможності продукції	4	2	-	2
7.	Комплексна підготовка виробництва нової продукції	6	2	-	4
8.	Сутність і організаційно-методичні основи планування діяльності підприємства	12	4	4/2	2
9.	Оперативно-календарне планування та регулювання виробництва	6	2	-	4
	Разом за модулем 2.	28	10	4/2	12
	<u>Модуль 3.</u>				
10.	Виробнича програма підприємства. Обґрунтування програми виробничою потужністю	18	6	6/2	4
11.	Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства	14	6	6	2
	Разом за модулем 3.	32	12	12/2	6
	<u>Модуль 4.</u>				
12.	Планування персоналу і оплати праці	20	8	6/2	4
13.	Планування витрат	14	6	6	2

	Разом за модулем 4.	34	14	12/2	6
14.	Модуль 5. Планування збуту продукції	8	4	2	2
15.	Планування фінансів	18	8	4/2	4
	Разом за модулем 5.	26	12	6/2	6
	Курсова робота	30	-	-	30
	Усього з навчал. дисципліни	180	60	38/12	70

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 4. Методи організації виробництва.	2
2.	Тема 5. Організація трудових процесів і робочих місць	2
3.	Тема 8. Сутність і організаційно-методичні основи планування діяльності підприємства	2
4.	Тема 10. Виробнича програма підприємства. Обґрунтування програми виробничою потужністю	2
5.	Тема 12. Планування персоналу і оплати праці	2
6.	Тема 15. Планування фінансів	2
	Усього, годин	12

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 5. Організація трудових процесів і робочих місць	4
2.	Тема 8. Сутність і організаційно-методичні основи планування діяльності підприємства	4
3.	Тема 10. Виробнича програма підприємства. Обґрунтування програми виробничою потужністю	6
4.	Тема 11. Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства	6
5.	Тема 12. Планування персоналу і оплати праці	6
6.	Тема 13. Планування витрат	6
7.	Тема 14. Планування збуту продукції	2
8.	Тема 15. Планування фінансів	4
	Усього, годин	38

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Організаційні основи виробництва	2
2.	Тема 2. Виробничий процес і організаційні типи виробництва	-
3.	Тема 3. Організація виробничого процесу та його обслуговування у часі та просторі	2
4.	Тема 4. Методи організації виробництва. Організація потокового та автоматизованого виробництва	2
5.	Тема 5. Організація трудових процесів і робочих місць	4
6.	Тема 6. Організаційно-виробниче забезпечення конкурентоспроможності продукції	2
7.	Тема 7. Комплексна підготовка виробництва нової продукції	4
8.	Тема 8. Сутність і організаційно-методичні основи планування діяльності підприємства	2
9.	Тема 9. Оперативно-календарне планування та регулювання виробництва	4
10.	Тема 10. Виробнича програма підприємства. Обґрунтування програми виробничою потужністю	4
11.	Тема 11. Планування матеріально-технічного забезпечення діяльності підприємства	2
12.	Тема 12. Планування персоналу і оплати праці	4
13.	Тема 13. Планування витрат	2
14.	Тема 14. Планування збуту продукції	2
15.	Тема 15. Планування фінансів	4
	Усього, годин*	40
	* з них підготовка до екзамену	30
	Курсова робота	30

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекція
- Бесіда
- Проблемний виклад
- Виробничі ситуації
- Самостійна робота
- Ігрові методи

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Усне опитування
- Письмовий контроль
- Контроль практичних навичок

- Тестовий контроль
- Самоконтроль
- Інтерактивні методи
- Модульний контроль

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Підручники, наочні посібники з дисципліни
- Інструкційні картки
- Індивідуальні тестові завдання
- Нормативні матеріали
- Презентації

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 436-IV зі змінами та доповненнями. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 № 973-IV зі змінами та доповненнями. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>
4. Трудовий кодекс України: Закон України від 20.05.2015 № 1658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 № 973-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15>
6. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII, Верховна Рада України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T182597>
7. Веретенникова Г.Б. та ін. Планування та організація діяльності підприємства: Х.: ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця, 2020.
8. Гусева О.Ю. та ін. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник; К. Державний університет телекомунікацій, 2020.
9. Кушнірук В.С. Організація виробництва та планування діяльності підприємств: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2020.
10. Кондратюк Н.В. Організація, планування, управління виробництва на підприємствах: опорний конспект лекцій. Дніпро, 2020.

Допоміжна література

1. Ліпич Л.Г. Економіка підприємства: підручник. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. Електронне видання.
2. Олійник Т.Г. та ін. Економіка аграрного виробництва: конспект лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2019.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Державна податкова служба України URL : <https://www.sta.gov.ua/>
3. Державний комітет статистики України URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Нормативні акти України URL: <https://www.nau.kiev.ua/>
5. Податковий кодекс України URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського URL: <https://www.dtki.com.ua/>